

TEMA VATTEN

i Västerviks kommun

ARGÅNG 1, NUMMER 1

3 FEBRUARI 2014

I DET HÄR NUMRET:

Övergödningen 2
-en resurs

Alla dåliga av- 3
lopp måste åt-
gärdas

Abborren van- 2
ligaste fisken i
Kvännaren

Spigg ska bli 3
biogas

Havsmiljö 4
Gamlebyviken
har
minskat över-
gödningen

Tillsammans för en bättre vattenmiljö

I Västerviks kommun finns det 500 sjöar och 185 mil Östersjöstränder. Men en del av sjöarna och kustvattnet mår dåligt på flera ställen har det gått så långt att bottarna är döda.

De långa, samla vikarna är typiska för Västerviks skärgård. De är ofta djupa men har ett grunt inlopp. Det får till följd att vattnet som rör sig mellan det öppna havet och de inre, djupare delarna mår dåligt.

Om det finns för mycket näring i vikarnas vatten blir det för mycket växtplankton. Det kan leda till brist på syre nere vid de djupa bottarna.

En levande kustmiljö ger många möjligheter att hitta ett bra boende samtidigt finns förutsättningar för en om-

Blåmusslan hjälper till att rena vattnet (Foto: Markus Nord)

växlande fritid nära naturen. En levande kustmiljö är också viktig om turismen ska utvecklas och om man vill att nya företag ska söka sig till kommunen. Satsningar på en bättre kustvattenmiljö är därför avgörande för Västerviks framtida utveckling.

Enligt vattendirektivet ska allt inlands-, kust-, och grundvattnet uppnå "God Ekologisk Status" till år 2015.

Alla kommunerna längs Kalmar läns kust samarbetar för bättre vattenmiljö genom Kalmar sundskommissionen och ingår också i ett nätverk för bättre vattenmiljö i hela Östersjön — genom Östersjöinitiativet.

Västerviks kommun arbetar aktivt för en bättre vattenmiljö. I nyhetsbrevet "Tema Vatten" beskrivs några av dem.

Övergödningen – en resurs

**”Näringsrikt
bottenvatten
kommer att
pumpas upp
för att
användas
som gödning
på åkrarna”**

© Västerviks kommun

Dynerstadsjön ska restaureras

Dynerstadsjön längst inne i Gamlebyviken är inte som andra sjöar. Återkommande kollapsar som en följd av syrebrist har konstaterats ett flertal gånger, senast hösten 2013. När sjön kollapsar kommer syrefritt vatten upp till ytan och en lukt av svavelväte sprider sig runt sjön. Det syrefattiga bottenvattnet innehåller extremt höga koncentrationer av näringsämnen kväve och fosfor. Under våren 2013 genomfördes en utredning om möjliga åtgärder för att restaurera Dynerstadsjön.

Västerviks kommun kommer under en 5-årsperiod med stöd bland annat från Västerviks Miljö och Energi AB att genomföra en restaurering av sjön.

Det näringsrika bottenvattnet kommer att pumpas upp och användas som gödning på åkrar i området. På så sätt åstadkoms ett kretslopp med näringsämnen där man kan ersätta konstgödning av åkrarna med näring som finns i sjön samtidigt som syrerikt vatten strömmar ned och syresätter de döda bottarna.

Som ett första steg har en laboratoriestudie genomförts i samarbete med Sveriges Lantbruksuniversitet i Uppsala. Effekterna av bevattning av jordbruksgrödor med det näringsrika bottenvattnet har studerats. De preliminära resultaten är positiva och visar att grödorna växer mycket bra.

Nästa steg blir test av pumpning och bevattning av jordbruksgrödor på marker i direkt anslutning till sjön.

Kontakt: Dennis Wiström
dennis.wistrom@vastervik.se
telefon 0490-254149

Alla dåliga avlopp måste åtgärdas

Avloppsinventering

Det finns cirka 7000 enskilda avlopp i kommunen och minst hälften uppskattas ha en rening som är otillräcklig. För att en avloppsanläggning ska vara godkänd enligt miljöbalken ska avloppsvattnet tas om hand utan att det uppstår problem för människors hälsa eller miljön.

Det är fastighetsägarens ansvar att se till att avloppet fungerar. Har du en anläggning som inte uppfyller kraven är det din skyldighet att omedelbart åtgärda detta. Lämna in en ansökan/anmälan till miljö- och byggnadsnämnden.

VA-rådgivning

Alla som planerar att

bygga en gemensamhetsanläggning för avlopp inom tätbebyggt område kan kontakta kommunens VA-rådgivare. Han kan informera vid möten och förmedla kontakter inom kommunen, till andra myndigheter, till entreprenörer och konsulter.

Kontakt: Anders Fröberg
anders.froberg@vastervik.se
telefon 0490-254805

**”2014
genomförs
inventering
av
avloppen
kring
Vindån”**

Abborren vanligaste fisken i Kvännaren

Abborren är den vanligaste fisken i sjön Kvännaren, tätt följd av mört och björkna. Men det finns dåligt med kräftor. Under sensommaren 2013 genomfördes ett provfiske av sjön. Åtta olika fiskarter samt signalkräftor påträffades.

Hushållningssällskapet i Östergötland som gjorde provfisket bedömer att det rika fiskbeståndet med många årsklasser hos de vanligaste fiskarterna är en indikation på ett väl fungerande fiskesamhälle.

Abborren är vanligast
(Foto Markus Nord)

Spigg ska bli biogas

Projekt ”Biogas från fisk” är en direkt fortsättning på det regionala utvecklingsprojektet ”Biogas – Nya substrat från havet”, där flera kustkommuner i länet tillsammans med bland annat Regionförbundet samverkade. Under 2014 kommer ett

pilotprojekt att genomföras med stöd från Energimyndigheten. En teknik för selektivt fiske av spigg ska utvecklas i syfte att få fram ett energirikt substrat till den lokala biogasproduktionen. När biogasen används som fordonsbränsle istället för bensin

och diesel minskar förbrukningen av fossil koldioxid. Rötresterna sprids på åkern som gödning och ersätter handelsgödsel. Samtidigt plockas näringsämnen upp från havet vilket minskar övergödningen.

**”Fisk har
samma
biogas-
potential
som
slakteri-
avfall”**

Minskad övergödning i Gamlebyviken

Projektet "Havsmiljö Gamlebyviken" har som mål att förbättra vattnet i Gamlebyviken. Viken är cirka två mil lång. Den sträcker sig från Gamleby till Västervik.

Under 2010-2013 genomfördes en mängd åtgärder:

- * Markkartering
- * Strukturkalkning
- * Våtmarker
- * Fosfordammar
- * Avfasning av dikeskanter
- * Kalkfilterdiken
- * Tvåstegsdiken
- * Dagvattenåtgärder
- * Fiske- och biotopvård
- * Musselodling
- * Vasskörd

Det viktigaste resultatet är att halterna av kväve och fosfor i tillflödena har minskat. Projektet har fått mycket positiv respons från markägarna

Genom projektet har vi lyckats komma några steg närmare målet "Minskad Övergödning" genom att använda ny teknik, nytt tänkande och gamla erfarenheter. Slutsatsen är att det är betydligt lättare och mer kostnadseffektivt att fånga näringen genom åtgärder på åkermarken innan den kommer ner i havet. Åtgärder ska göras på rätt ställe och på rätt sätt.

Resultat från projektet presenteras i en film. Filmen finns tillgänglig från kommunens hemsida och på Youtube:

Följ länken: <http://www.youtube.com/watch?v=dFSIG24tO0c>

Kontakt: Dennis Wiström
dennis.wistrom@vastervik.se
telefon 0490-254149

Tema Vatten är ett förvaltningsövergripande samrådsorgan för vattenfrågor i Västerviks kommun. Tema vatten knyter samman kommunens olika "roller" myndighetsutövning, utvecklingsarbete, VA-bolag, etc. Vattenfrågor har ett brett spann, i denna grupp är det strategiska frågor som huvudsakligen är knutna till miljömålet "Minskad Övergödning" som behandlas.

Nyhetsbrevet "Tema Vatten i Västerviks kommun" utkommer med 4 nummer per år och tar upp aktuella frågor med anknytning till olika vattenmiljöprojekt i kommunen.

Västerviks Kommun

VÄSTERVIK
Miljö Energi
HELÄGT BOLAG AV VÄSTERVIKS KOMMUN

Kontakt: Gun Lindberg
gun.lindberg@vastervik.se
telefon 0490-254813